

**ROLAND – ŚWIĘTY, IDEALNY, CZY
TEATRALNY? ŚREDNIOWIECZNE
PORTRETY LITERACKIE
(PIEŚŃ O ROLANDZIE)**

**CECYLIA
BIELNIK**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Bożena Święch
Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak
Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons – Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat zajęć:

Roland – święty, idealny, czy teatralny? Średniowieczne portrety literackie (*Pieśń o Rolandzie*)

Klasa / czas trwania zajęć:

I liceum, I technikum / 90 minut

Cele ogólne:

cel kształcący - poznanie średniowiecznej literatury francuskiej, wzbogacenie wiedzy o epoce, rozwój kompetencji kluczowych

cel wychowawczy - kształtowanie wrażliwości estetycznej, postawy szacunku dla uniwersalnych wartości, pozytywnych relacji komunikacyjnych; wzrost samooceny

Cele szczegółowe (operacyjne): uczeń **rozwija kompetencje kluczowe:**

kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji – analizuje motywy kulturowe, tj.: świętość, ideał, teatr, skutecznie porozumiewa się w języku ojczystym, dba o kulturę słowa, wyraża uczucia, poglądy, tworzy i wygłasza tekst, wyraża wartości;

kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się – podejmuje autorefleksję, pracuje w zespole, zarządza czasem i informacjami;

kompetencje w zakresie wielojęzyczności – zna, poprawnie wymawia i stosuje francuskie *chanson de geste* oraz łacińskie *memento mori*;

kompetencje matematyczne – logicznie i komputacyjnie myśli, wnioskuje;

kompetencje obywatelskie – rozwija swój patriotyzm, odpowiedzialnie działa w grupie społecznej;

kompetencje cyfrowe – programuje, wykonując drzewko algorytmiczne, pracuje z edytorem tekstów Word, odpowiedzialnie korzysta z zasobów Internetu;

kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej – zauważa arcyzm dzieła;

kompetencje w zakresie przedsiębiorczości – wykazuje inicjatywę, realizuje plan zadania;

kompetencje techniczne i inżynierskie – bezpiecznie korzysta z urządzeń technicznych, organizuje stanowisko pracy umysłowej.

Metody/techniki/formy pracy:

grupowa, czytanie ze zrozumieniem, burza mózgów, metaplan, drzewko decyzyjne (tradycyjne/algorytmiczne).

Środki dydaktyczne: **ICT** – komputer, program do edycji tekstów, projektor, audiobook, tekst utworu (wersja papierowa i plik w formacie PDF), ekran, kartki A3, kolorowe pisaki.

Opis przebiegu zajęć:

Lekcję kreatywnego spotkania z literaturą średniowieczną rozpoczyna słuchanie *Pieśni o Rolandzie* (dostępny audiobook – portal *Wolne lektury*). Następnie uczniowie pracują z różnymi fragmentami utworu w trzech grupach. Wyszukują cytaty w funkcji argumentacyjnej, dot. bohatera, zgodnie z zadaniem grupy: Roland – święty, Roland – idealny i Roland – teatralny. Tworzą plakat (metaplan) i drzewko decyzyjne związane z daną kreacją. Czwarta grupa czyta ze zrozumieniem wszystkie fragmenty, zbiera wnioski grup i sporządza protokół z kreatywnego spotkania z literaturą. Nauczyciel obserwuje, motywuje i wspiera. Stosuje ocenianie kształtujące, przekazuje informację zwrotną. Uwzględnia możliwości psychofizyczne każdego ucznia oraz wkład pracy. Dziękuje uczniom za kreatywną lekcję.

Komentarz metodyczny:

Nauczyciel zapewnia komfort odbioru *Pieśni o Rolandzie* w wersji audio, szczególnie uczniowi z niedosłuchem. Proponuje się, aby oprócz ustawienia poziomu głośności, zgodnie z indywidualnymi potrzebami edukacyjnymi ucznia, jednocześnie przekazać mu papierową wersję tekstu. Wybór drzewka decyzyjnego (tradycyjnego lub algorytmicznego) zależy od dostępu do komputerów (np. laptopów). Ze względu na większe wyzwanie intelektualne proponuje się, aby w 4. grupie współpracowali ze sobą uczniowie uzdolnieni humanistycznie i matematycznie, gdyż gromadzą, weryfikują wnioski grup 1-3 (mogą też pomóc) i redagują protokół z kreatywnego spotkania z literaturą średniowieczną (odręcznie i na komputerze). Jeśli tempo pracy jakiejś grupy jest wolniejsze, trzeba pozwolić uczniom dokończyć zadanie na kolejnej lekcji i np. wprowadzić element dodatkowy – krótki quiz online.